

Корчинська Ж.М., Жулканич Б.М., Капцош С.В.

ТЕНДЕНЦІЇ ДЕМОГРАФІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ІРШАВЩИНИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ ВПРОДОВЖ 1991 - 2020 РОКІВ

У даній статті досліджуються особливості демографічних тенденцій Іршавщини Закарпатської області впродовж 1991 - 2020 років. Проаналізовано сучасні статистичні дані щодо динаміки чисельності наявного населення Іршавщини за 30-тирічний період (станом на 1 січня 1992 - 2021 роки). Розглянуто динаміку середньорічної чисельності постійного населення Іршавщини за 2001 - 2020 роки. Проаналізовано динаміку сільського населення Іршавщини за 1994 - 2020 роки. Побудовано статеві-вікову діаграму населення Іршавщини. Досліджено динаміку статевого складу регіону за 2003 - 2020 роки. Охарактеризовано вікову структуру населення Іршавщини. Розглянуто динаміку шлюбності та розлучуваності населення Іршавщини. Описані основні демографічні тенденції та причини їх виникнення.

Ключові слова: населення Іршавщини, Закарпатська область, чисельність населення, наявне населення, постійне населення, статеві-віковий структура, шлюбність, розлучуваність населення.

Постановка проблеми. Територія Іршавщини знаходиться в центрі Закарпатської області, тому має сприятливе географічне положення. Це є позитивною передумовою для соціально-економічного розвитку даного регіону, особливо для сільського господарства. Демографічна ситуація Іршавщини мала досить позитивні демографічні тенденції, порівняно з іншими колишніми районами Закарпатської області. В останні роки негативні тенденції, які спостерігалися раніше на більшості території України, почала проявлятися і в Закарпатській області. Причинами є зменшення народжуваності та природного приросту населення та збільшення смертності, масовий виїзд закордон населення регіону, низький економічний рівень життя, безробіття, особливо в сільській місцевості, війна в Україні з 2014 року. Тому дане дослідження є актуальними і потребує детального аналізу.

© **Корчинська Ж.М.**, Старший викладач кафедри фізичної географії та раціонального природокористування географічного факультету ДВНЗ “УжНУ”, тел.: +380507633626, e-mail: zhanna.korchynska@uzhnu.edu.ua

Жулканич Б.М., старший викладач кафедри фізичної географії та раціонального природокористування географічного факультету ДВНЗ “УжНУ”, тел.: +380503176482, e-mail: boris.zhulkanich@uzhnu.edu.ua

Капцош С.В., студентка I р.н. ОС “магістр” заочної форми навчання спеціальності 014.07 “Середня освіта. Географія” географічного факультету ДВНЗ “УжНУ”, м. Ужгород, тел.: +30686935350, e-mail: kaptosh.snizhanna@student.uzhnu.edu.ua

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження щодо населення регіонів проводили наступні вчені України: Немець Л.М., Заставецька О.В., Дністрянська Н.І., Мезенцевої Н.І., Яворська В.В. та інші. Останні наукові публікації, присвячені демографічним дослідженням характерні для таких науковців, як Дністрянський М.С., Гудзеляк І.І., Анісімова Г.М., Стеценко С.Г., Заставний Ф.Д. та інші.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідити особливості динаміки чисельності наявного та постійного населення Іршавщини Закарпатської області за тридцятирічний період, проаналізувавши сучасні статистичні дані за 1991 - 2020 роки. А також охарактеризувати статеві-віковий склад населення Іршавщини.

Опис основного матеріалу дослідження. Іршавщина – це етнографічно-історичний край Закарпатської області, останньою адміністративно-територіальною одиницею якої був Іршавський район з 1946 по 2020 роки. В процесі адміністративно-територіального поділу та відповідної реформи децентралізації місцевого самоврядування території району ввійшли до складу новостворених Мукачівського, Хустського та Берегівського адміністративних районів з липня 2020 року.

Територія Іршавського району до 2020 році займала площу близько 944,5 км². Це складало 7,4% площі Закарпатської області (розраховано авторами за даними [1, С. 31]). Відповідно щільність населення території Іршавщини була 105,9 осіб/км² (станом на 1.01.2021 р.), для Закарпатської області густина нижча – 98 осіб/км² [1, С. 31]. Поступалася за цим показником тільки Виноградівському району (173,1 осіб/км²). Висока густина

населення Іршавщини пояснюється порівняно сприятливими природними умовами: географічним положенням, переважаючим рівнинним рельєфом, кліматичними умовами, густою річковою мережею, розораними сільськогосподарськими землями, а також багатовіковими традиціями ведення сільського господарства серед місцевого населення (виросування ранніх овочів і фруктів). Підтвердженням цього є те, що показники густоти населення гірських районів були у два рази нижчими у порівнянні з рівнинними [1, С. 31].

Чисельність наявного населення Іршавщини станом на 1.01.2021 року складала 100 025 особи, постійного – 100 146 осіб згідно статистичних даних Головного управління статистики в Закарпатській області [1, с. 31, 35]. Частка чисельності наявного населення Іршавщини становила 8% від загальної чисельності наявного населення в Закарпатській області (розраховано авторами за даними [1, С. 31]). Першість за чисельністю населення поміж колишніх адміністративних районів області займали Тячівський і Виноградівський райони (174,6 і 120,6 тис. осіб відповідно) станом на 1 січня 2021 року [1, С. 31].

На рисунку 1 видно циклічність динаміки чисельності наявного населення Іршавщини за

останні 30 років, яка залежить від соціально-економічного стану. За тридцятирічний період дослідження спостерігалися два піки максимальних показників чисельності населення – 101,2 та 100,6 тис. осіб відповідно (станом на 1.01.2001 і 2018 рр.). Для першого десятиліття досліджуваного періоду (1991 - 2000 рр.) характерною була тенденція збільшення чисельності наявного населення (з 97,9 до 101,2 тис. осіб). З 1.01.2001 року до 1.01.2009 рр. чисельність населення зменшувалась до 98,5 тис. осіб. Причиною стала глобальна фінансово-економічна криза в 2008 році, яка проявилася і в Україні. Демографічна тенденція регіону почала покращуватись з запровадженням нової демографічної політики у вигляді збільшення фінансової допомоги при народженні дітей у 2008 році. Наслідком цього чисельність населення зростала внаслідок збільшення народжуваності. Станом на 1 січня 2009-2018 рр. чисельність наявного населення Іршавщини збільшилась до 100,6 тис. осіб (на 2,1 тис. осіб). Але починаючи з 2017 по 2020 рр., відбувалося скорочення наявного населення Іршавщини до 100 тис. осіб, що є свідченням негативної демографічної тенденції [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20]. Це спричинено рядом економічних, соціальних, політичних та військових факторів.

Рис. 1. Динаміка чисельності наявного населення Іршавщини станом на 1 січня 1992 - 2021 рр., тис. осіб (побудовано авторами за даними [3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 2, 1, 20])

Для середньорічної чисельності постійного населення Іршавщини за досліджувані роки характерними були подібні тенденції, що і для наявного населення. З 2001 по 2008 рр. середньорічна чисельність постійного населення Іршавщини зменшувалась з 100,9 до 98,7 тис. осіб (на 2,2 тис. осіб за 7 років). Зростання чисельності до 100,6 тис. осіб спостерігалися впродовж 2008 - 2018 років (на 1,9 тис. осіб за 11 років). Останні 2019 - 2020 роки спостерігається скорочення населення до 100,6

тис. осіб, що пов'язано зі зменшенням народжуваності, природного приросту населення та зростанням смертності, міграції населення [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21].

Негативні тенденції скорочення наявного та постійного чисельності населення Іршавщини Закарпатської області свідчать про процеси депопуляції населення, причини яких необхідно детально дослідити.

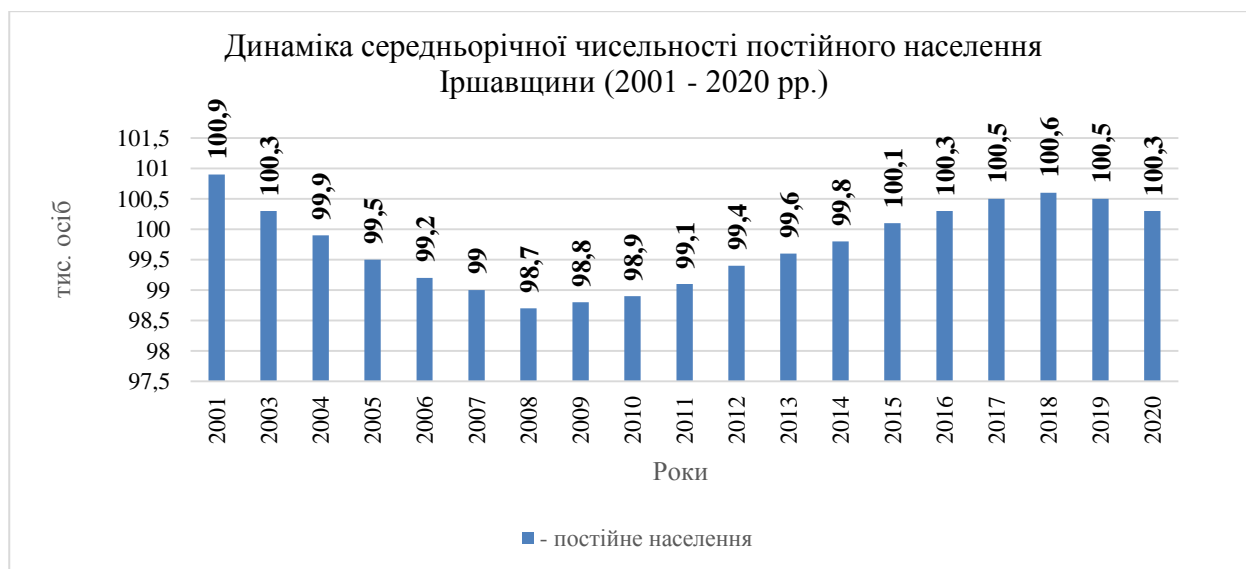

Рис. 2. Динаміка середньорічної чисельності постійного населення Іршавщини в 2001 - 2020 рр., тис. осіб (побудовано авторами за даними [3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 2, 1, 20])

Якщо розглянути розподіл міського та сільського серед постійного населення Іршавщини, то станом на 1 січня 2021 року переважало сільське населення, яке становило 90 917 осіб (91 %),

міське – 9 229 осіб (9 %) (рис. 3.) [1, С. 36, 37]. В області також переважало сільське населення станом на 1 січня 2021 року (63,1 %) (розраховано авторами за даними [1, С. 34]).

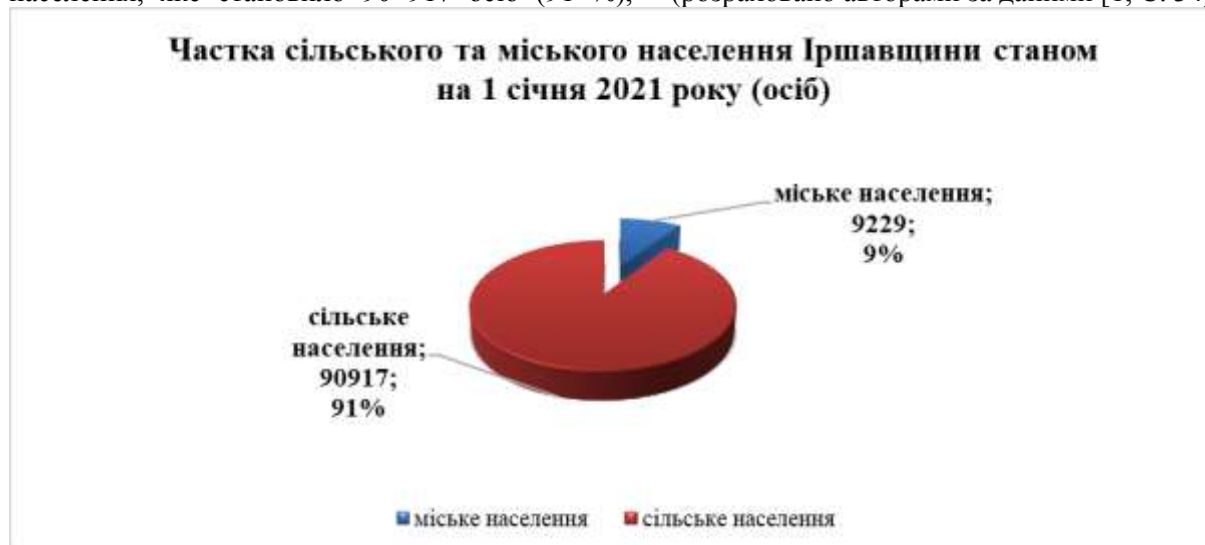

Рис. 3. Розподіл сільського та міського населення Іршавщини станом на 1 січня 2021 року (побудовано авторами за даними [1, С. 36, 37])

Міське населення Іршавщини не зазнавало значних коливань – 9,5 до 9,2 тис. осіб (станом на 1 січня 2002 і 2021 років). До нього належало населення міста Іршави. Так як сільське населення Іршавщини складає більшість населення (91%), то саме за рахунок його динаміки за 27-річний період можна спостерігати основні демографічні тенденції. З рис. 4. видно, що чисельність сільського населення Іршавщини станом на 1 січня 1995 - 2002 рр. мала тенденцію зростання з 88,3 до 91,4 тис. осіб (на 3,1 тис.

осіб). З 1 січня 2003 по 1 січня 2009 року – тенденція зменшення чисельності сільського населення до 89,5 тис. осіб (скоротилося на 1,9 тис. осіб). Але державна демографічна політика сприяла збільшенню народжуваності, що вплинуло на чисельність населення в ці роки. З 1 січня 2010 по 2018 роки – збільшення чисельності до 91,4 тис. осіб. Останні ж 2019 - 2021 роки – спад чисельності населення до 90,9 тис. осіб.

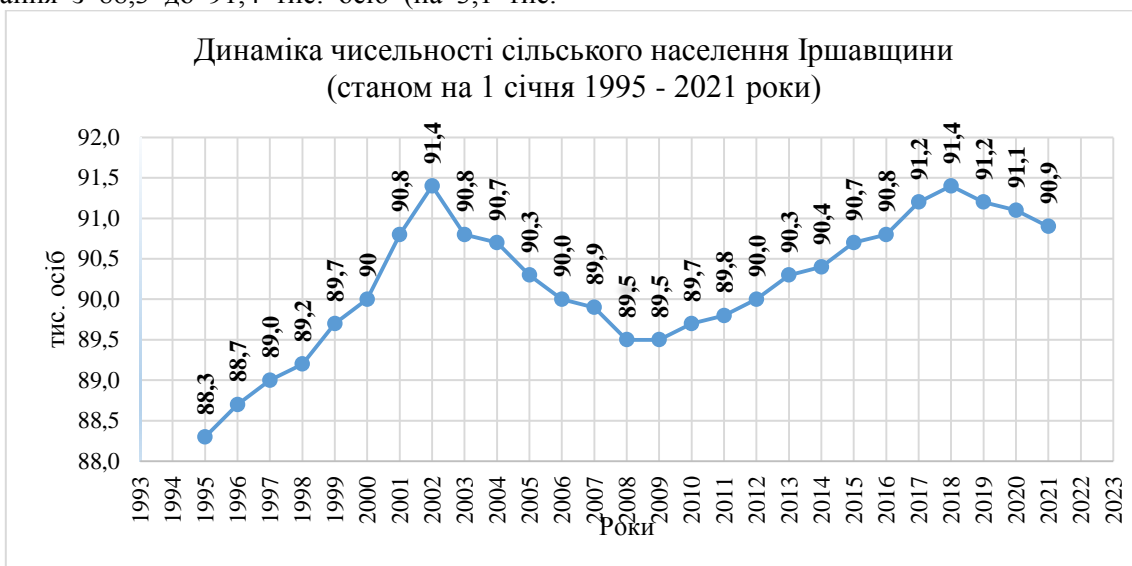

Рис. 4. Динаміка чисельності сільського населення Іршавщини станом на 1 січня 1995 - 2021 роки, тис. осіб (побудовано авторами за даними [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20])

Цікавим є детальніше дослідження щодо розподілу населення Іршавщини за статтю станом на 1 січня 2004 - 2021 рр. Проаналізувавши динаміку статевого складу населення Іршавщини, зрозуміло, що чисельність жінок переважали чисельність чоловіків за 2003 -

2021 рр. (рис. 5.). Чисельність жінок переважала чисельність чоловіків і в розрізі міського населення в 2003 - 2020 роки (на 0,4 тис. осіб), і в розрізі сільського населення за ці ж роки (приблизно на 3,5-4 тис. осіб) [1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19].

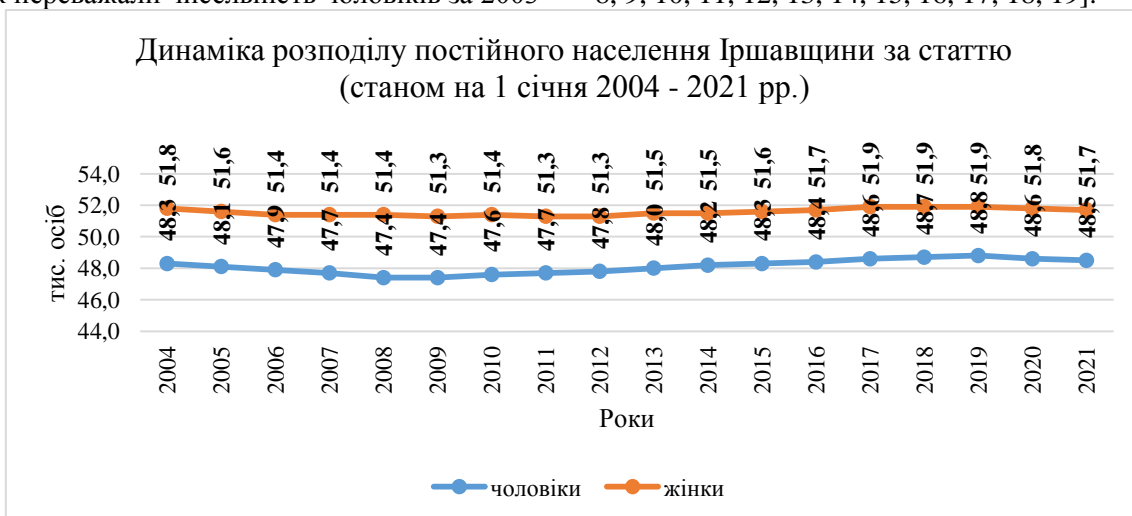

Рис. 5. Динаміка розподілу постійного населення Іршавщини за статтю (станом на 1 січня 2004 - 2021 рр.), тис. осіб (побудовано авторами за даними [1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19])

За даними всеукраїнського перепису 2001 року національний склад території Іршавщини виглядав наступним чином: абсолютну більшість становили саме українці. У відсотковому

співвідношенні їх частка становила 98,61% (рис. 6.). Наступними були: росіяни – 0,64%, словаки – 0,26%, роми – 0,17%, угорці – 0,11%, німці – 0,05% та інші нацменшин Іршавщини [21].

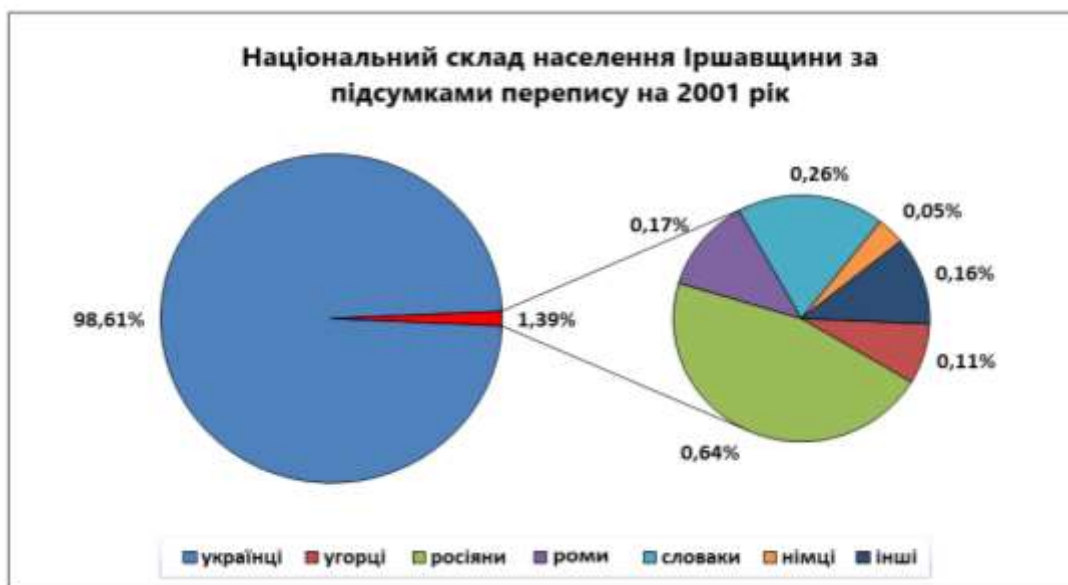

Рис. 6. Національний склад населення Іршавщини за останнім переписом 2001 року (побудовано авторами за даними [21])

Характеризуючи статеві-віковий структуру Іршавщини станом на 1 січня 2019 року, слід звернути увагу на певні закономірності, які властиві тільки даному регіону (рис. 7.). По перше, у структурі вікових груп спостерігається перевага чоловічого населення над жіночим аж до 34 років, а також у вікових групах від 40 до 49 років. Жінки мають перевагу у вікових групах від 35 до 39 років, а також у всіх групах, що старші за 50 років. Це є позитивним моментом

для народжуваності та шлюбності-розлучуваності серед населення. Також слід виділити вікову групу, що має показники 70 і вище років – жінки переважають чоловіків майже вдвічі [22, С. 28].

Економічно активне населення Іршавщини (віком від 15 до 70 років) станом на 1 січня 2019 року складало 72284 особи (розраховано авторами за даними [22, С. 28]).

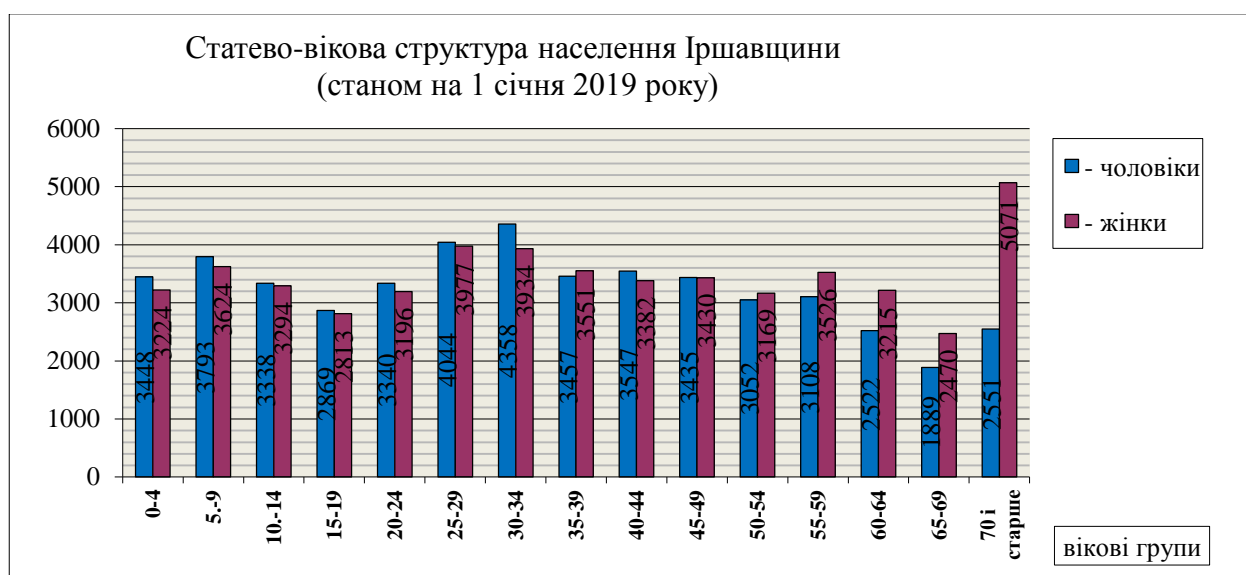

Рис. 7. Статеві-вікова структура населення Іршавщини станом на 1 січня 2019 року, осіб (побудовано авторами за даними [22, С. 28])

Вікова структура населення Іршавщини станом на 1 січня 2021 згідно статистичних даних Головного управління статистики у Закарпатській області року мала такий розподіл:

- особи віком до 15 років (діти) становили 22% (21 931 осіб);

- трудові ресурси або працездатне населення – 60 % (60 978 осіб);

- особи 60 років старше (люди похилого віку) – 18% (17 718 осіб) (рис. 8) (розраховано авторами за даними [1, С. 39]).

Рис. 8. Вікова структура Іршавщини станом на 1 січня 2021 року (побудовано авторами за даними [1, С. 39])

Якщо проаналізувати вікову структуру населення Іршавщини (рис. 8.), то видно, що частка дітей переважає частку населення похилого віку, що також є нетиповим для Закарпатської області. Така загальна тенденція є досить хорошим фактором у формуванні демографічної ситуації Іршавщини, адже протилежне є свідченням “старіння нації”, що є характерним для території України [1, С. 39].

Досліджуючи статевий склад населення Іршавщини, чисельність жінок складала 51 664 особи або 52% і перевищувала чисельність чоловіків – 48 482 (48%) станом на 1 січня 2021 року [1, с. 35].

Проаналізувавши статево-вікову структуру можна зробити висновок, що у більшості груп молодшого віку (до 34 р.) Іршавщини переважають чоловіки. В той же час чисельність жінок переважає чисельність чоловіків у статевому складі населення. Особливої уваги заслуговує тенденція по переважанню кількості дітей (22%) над людьми похилого віку (18%). Такий факт є досить позитивним, що говорить, що “старіння нації” в Іршавщині ще не настільки

проявляється, як в сусідніх регіонах Закарпатської області. Причиною є висока народжуваність населення Іршавщини попередні десятиліття. Статево-вікова структура впливає на шлюбність і розлучуваність.

Досліджуючи динаміку шлюбності та розлучуваності в межах території Іршавщини за майже два десятиліття з 2003 по 2020 роки, слід зазначити, що кількість укладених шлюбів і розлучень поступово скорочувалась. Найбільшу кількість зареєстрованих шлюбів серед населення Іршавщини в досліджуваний період було зафіксовано у 2007 році. Водночас у 2006 році максимальних значень досягла розлучуваність (рис. 9.).

За останнє десятиліття найбільше уклали шлюби у 2011 та 2015 роках. В 2016 - 2020 рр. спостерігалася тенденція поступового зменшення шлюбів. Водночас позитивною є тенденція зменшення кількості розлучень в регіоні з 2011 по 2017 рр. Наприклад, кількість розлучень зменшилася у 10 раз, порівнюючи 2007 і 2017 роки.

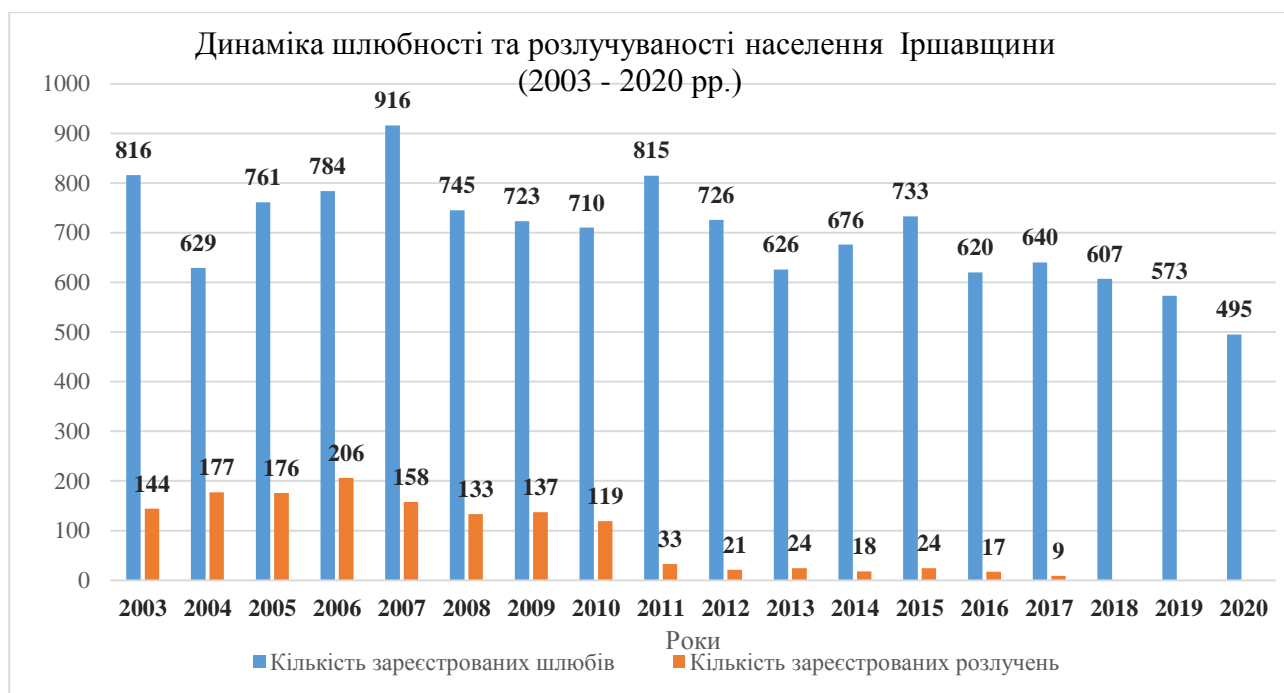

Рис. 9. Динаміка шлюбності та розлучуваності населення Іршавщини в період 2003 - 2020 рр. (побудовано авторами за даними [1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19])

Систематизуючи дані щодо шлюбності та розлучуваності в межах 2003 по 2020 років, можна зрозуміти, що в Іршавщині кількість офіційних союзів між сімейними парами з кожним роком скорочується. Втім, кількість розлучень в даному регіоні є досить низькою, про що свідчать дані рис. 8. Така тенденція є хорошим показником (чи не найкращим в області).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проаналізувавши демографічні процеси Іршавщини можна підвести наступні короткі підсумки:

1. Процеси депопуляції населення почали бути характерними для території Іршавщини зі зменшенням чисельності наявного та постійного населення з 2018 року ;

2. Чисельно жінки переважали чоловіків серед населення Іршавщини за 2003-2020 роки, як і у в Закарпатській області;

3. Чоловіче населення переважало жіноче у вікових групах до 34 років, а також від 40 до 49 р.; жінки – після 50 р.

Перспективи подальших досліджень полягають в детальному аналізі причин коливань чисельності населення Іршавщини, а саме дані демографічних процесів: народжуваності, смертності, природного приросту населення та міграції за 1991 - 2020 рр. В майбутньому ці дослідження можна використати для порівняння демографічних процесів до і після адміністративно-територіальної реформи в Україні у 2020 році та наслідки війни для населення Іршавщини.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Статистичний щорічник Закарпаття за 2020 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2021. С. 29-52.
2. Статистичний щорічник Закарпаття за 2019 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2020. С. 31-52.
3. Статистичні дані головного управління статистики у Закарпатській області щодо населення в Іршавському районі Закарпатської області за 1991 - 2006 роки.
4. Статистичний щорічник Закарпаття за 2003 рік. / за редакцією І.В. Ільтьо. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2004. С. 352-373.
5. Статистичний щорічник Закарпаття за 2004 рік. / за редакцією І.В. Ільтьо. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2005. С. 394-415.
6. Статистичний щорічник Закарпаття за 2005 рік. / за редакцією І.В. Ільтьо. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2006. С. 372-393.

7. Статистичний щорічник Закарпаття за 2006 рік. / за редакцією І.В. Ільто. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2007. С. 370-391.
8. Статистичний щорічник Закарпаття за 2007 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2008. С. 356-374.
9. Статистичний щорічник Закарпаття за 2008 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2009. С. 342-360.
10. Статистичний щорічник Закарпаття за 2009 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2010. С. 332-350.
11. Статистичний щорічник Закарпаття за 2010 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2011. С. 322-340.
12. Статистичний щорічник Закарпаття за 2011 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2012. С. 325-344.
13. Статистичний щорічник Закарпаття за 2012 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2013. С. 294-314.
14. Статистичний щорічник Закарпаття за 2013 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2014. С. 300-318.
15. Статистичний щорічник Закарпаття за 2014 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2015. С. 291-308.
16. Статистичний щорічник Закарпаття за 2015 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2016. С. 29-50.
17. Статистичний щорічник Закарпаття за 2016 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2017. С. 29-50.
18. Статистичний щорічник Закарпаття за 2017 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2018. С. 27-50.
19. Статистичний щорічник Закарпаття за 2018 рік. / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород : Головне управління статистики у Закарпатській області, 2019. С. 27-50.
20. Головне управління статистики у Закарпатській області. URL: <http://uz.ukrstat.gov.ua/statinfo/dem/index.html>.
21. Про кількість та склад населення Закарпатської області за підсумками Всеукраїнського перепису населення 2001 року [URL: <http://2001.ukrcensus.gov.ua/results/general/estimated/zakarpattia/>]
22. Головне управління статистики у Закарпатській області. Закарпаття у демографічному вимірі у 2018 році. Статистичний збірник / за редакцією Г.Д. Гриник. Ужгород, 2019, С. 28.

REFERENCES

1. Hrynyk H.D. (Eds.) (2021) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2020 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2020]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
2. Hrynyk H.D. (Eds.) (2020) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2019 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2019]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
3. Statystychni dani golovnoho upravlinnia statystyky u Zakarpatskii oblasti shchodo naseleння v Irshavskomu raioni Zakarpatskoi oblasti za 1991-2006 roky [Statistical data of the Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast regarding the population in Irshava District of Zakarpattia oblast for the years 1991-2006] [in Ukrainian].
4. Ilto I.V. (Eds.) (2004) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2003 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2003]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
5. Ilto I.V. (Eds.) (2005) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2004 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2004]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
6. Ilto I.V. (Eds.) (2006) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2005 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2005]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
7. Ilto I.V. (Eds.) (2007) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2006 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2006]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
8. Hrynyk H.D. (Eds.) (2008) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2007 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2007]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
9. Hrynyk H.D. (Eds.) (2009) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2008 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2008]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
10. Hrynyk H.D. (Eds.) (2010) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2009 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2009]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].

11. Hrynyk H.D. (Eds.) (2011) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2010 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2010]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
12. Hrynyk H.D. (Eds.) (2012) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2011 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2011]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
13. Hrynyk H.D. (Eds.) (2013) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2012 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2012]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
14. Hrynyk H.D. (Eds.) (2014) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2013 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2013]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
15. Hrynyk H.D. (Eds.) (2015) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2014 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2014]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
16. Hrynyk H.D. (Eds.) (2016) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2015 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2015]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
17. Hrynyk H.D. (Eds.) (2017) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2016 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2016]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
18. Hrynyk H.D. (Eds.) (2018) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2017 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2017]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
19. Hrynyk H.D. (Eds.) (2019) Statystychnyi shorichnyk Zakarpattia za 2018 r. [Statistical yearbook of Transcarpathia for 2018]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].
20. Holovne upravlinnia statystryky u Zakarpatskii oblasti. [Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast]. URL: <http://uz.ukrstat.gov.ua/statinfo/dem/index.html>.
21. Pro kilkist ta sklad naselennia Zakarpatskii oblasti za pidsumkamy Vseukrainskoho perepysu naselennia 2001 roku [About the number and composition of the population of the Transcarpathian region according to the results of the All-Ukrainian census of 2001] URL: <http://2001.ukrcensus.gov.ua/results/general/estimated/zakarpattya/>.
22. Hrynyk H.D. (Eds.) (2019) Statystychnyi zbirnyk: Zakarpattia u demografichnomu vymiri u 2018 rotsi. [Statistical collection: Transcarpathia in demographic terms in 2018]. Uzhhorod: Main Department of Statistics in Zakarpattia oblast [in Ukrainian].

Отримано 05.09.2023